

**T.C.
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI**

ULUSLARARASI DOĞRUDAN YATIRIM VERİLERİ BÜLTENİ

Eylül 2021

TEŞVİK UYGULAMA VE YABANCI SERMAYE GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

İÇİNDEKİLER

	Sayfa no
Tablolar Listesi	ii
1) Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişi	1
<i>-2021 Yılı Temmuz Ayı Gelişmeleri</i>	1
<i>-2021 Yılı Gelişmeleri</i>	3
2) Ek Tablolar	5

TABLolar

	Sayfa no
Tablo-1: Uluslararası Doğrudan Yatırım Giriş Bileşenleri-2021 Aylık	1
Tablo-2: Uluslararası Doğrudan Yatırım Sermaye Girişlerinin Sektörlere Göre Dağılımı - 2021 Aylık	2
Tablo-3: Uluslararası Doğrudan Yatırım Sermaye Girişlerinin Ülkelere Göre Dağılımı - 2021 Aylık	2
Tablo-4: Uluslararası Doğrudan Yatırım Giriş Bileşenleri- (2020-2021)	3
Tablo-5: Uluslararası Doğrudan Yatırım Sermaye Girişlerinin Sektörlere Göre Dağılımı - (2020-2021)	4
Tablo-6: Uluslararası Doğrudan Yatırım Sermaye Girişlerinin Ülkelere Göre Dağılımı (2020-2021)	4
Tablo-ek1: Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişleri (Fiili Girişler)	6
Tablo-ek2: Uluslararası Doğrudan Yatırım Sermaye Girişlerinin Sektörlere Göre Dağılımı	7
Tablo-ek3: Uluslararası Doğrudan Yatırım Sermaye Girişlerinin Ülkelere Göre Dağılımı	8

ULUSLARARASI DOĞRUDAN YATIRIM VERİLERİ

1) Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişi¹

2021 Yılı Temmuz Ayı Gelişmeleri

2021 yılı Temmuz ayında 1 milyar 420 milyon ABD Doları düzeyinde uluslararası doğrudan yatırım girişi (fiili giriş/net) gerçekleşmiştir. (Tablo-1)

Tablo 1- Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişi Bileşenleri – 2021 Aylık*

		(Milyon \$)						
		Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz
Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişi (Net Yükümlülük Oluşumu)		528	1.024	583	605	620	1.045	1.420
	Sermaye	230	482	388	177	256	456	1.027
	Yatırım	233	553	389	183	256	460	1.036
	Tasfiye	3	71	1	6	0	4	9
	Diğer Sermaye (Net)**	-10	82	-277	-81	142	108	-60
	Gayrimenkul (Net)	308	460	472	509	222	481	453

* Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişleri, T.C. Merkez Bankası tarafından “Net Yükümlülük Oluşumu” adı altında ifade edilmektedir.

** Uluslararası Sermayeli Firmaların Yabancı Ortaklarından Aldıkları Kredi Geçici Veriler, Kaynak : T.C.Merkez Bankası

¹ Uluslararası doğrudan yatırım girişi, 4875 sayılı Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanunu’na göre Türkiye’de faaliyette bulunan şirketlerin yurtdışından yaptıkları, TCMB ödemeler dengesi istatistiklerinde sermaye ve diğer sermaye olarak sınıflandırılan kalemlere ilişkin transferlerin net tutarı ile yabancıların gayrimenkul edinimlerine istinaden transfer edilen tutarı içermektedir.

Uluslararası yatırımcıların Türkiye’deki yeni veya mevcut şirketleri ile iştirak ettikleri yerli sermayeli şirketlerdeki ortaklık paylarına ilişkin transferleri içeren, uluslararası doğrudan yatırım girişleri sermaye kaleminde yer alan ‘Yatırım’ kalemi 2021 Temmuz ayında 1 milyar 36 milyon ABD Doları düzeyinde gerçekleşmiştir. 608 milyon ABD Doları toptan ve perakende ticaret faaliyetlerinden ve 136 milyon ABD Doları mali aracı kuruluşların faaliyetlerinden gelmiştir (Tablo-2).

Tablo 2- Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişlerinin Sektörlere Göre Dağılımı (2021 Aylık)

	(Milyon \$)						
Sektörler	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz
Tarım, Avcılık ve Ormancılık/Balıkçılık	1	6	5	0	1	44	12
Madencilik ve Taşocakçılığı	8	0	25	1	0	1	1
İmalat Sanayii	18	299	249	66	102	82	135
<i>Gıda Ürünleri, İçecek ve Tütün İmalatı</i>	1	31	12	0	4	2	16
<i>Tekstil Ürünleri İmalatı</i>	0	0	0	0	0	9	9
<i>Kimyasal Madde ve Ürünlerin İmalatı</i>	7	12	3	24	0	48	0
<i>B.Y.S. Makine ve Teçhizat İmalatı</i>	0	0	0	28	0	0	29
<i>Elektrikli Optik Aletler İmalatı</i>	0	0	162	4	0	8	1
<i>Motorlu Kara Taşıtı, Römork ve Yarı-Römork İmalatı</i>	0	253	23	8	8	0	43
<i>Diğer İmalat</i>	10	3	49	2	90	15	37
Elektrik, Gaz ve Su	36	0	0	0	12	30	0
İnşaat	6	5	9	1	15	5	4
Toptan ve Perakende Ticaret,	18	42	35	19	10	74	608
Oteller ve Lokantalar	19	4	6	5	8	4	4
Ulaştırma, Haberleşme ve Depolama Hizmetleri	0	33	2	2	56	7	15
Mali Aracı Kuruluşların Faaliyetleri	11	40	7	21	19	6	136
Gayrimenkul Kiralama ve İş Faaliyetleri	67	0	1	0	0	0	15
Sağlık İşleri ve Sosyal Hizmetler	0	0	3	0	0	0	34
Diğer Toplumsal, Sosyal ve Kişisel Hizmet Faaliyetleri	49	124	47	68	33	207	72
Toplam	233	553	389	183	256	460	1.036

Geçici Veriler, Kaynak: T.C. Merkez Bankası

1 milyar 36 milyon ABD Dolarının %49’u A.B.D kaynaklıdır (Tablo-3).

Tablo 3- Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişlerinin Ülkelere Göre Dağılımı -2021 Aylık

	(Milyon \$)						
Ülkeler	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz
AB Ülkeleri	76	204	150	138	193	359	387
<i>Almanya</i>	9	12	11	44	7	21	7
<i>Avusturya</i>	1	1	2	1	50	1	1
<i>Fransa</i>	3	0	0	24	1	53	1
<i>Hollanda</i>	46	112	60	35	90	33	171
<i>İngiltere</i>	10	68	47	11	20	234	15
<i>İtalya</i>	0	6	10	13	2	1	0
<i>Diğer AB Ülkeleri</i>	7	5	20	10	23	16	192
Diğer Avrupa Ülkeleri (AB Hariç)	2	0	160	1	12	41	52
Afrika Ülkeleri	0	0	0	0	0	0	0
A.B.D.	1	5	4	23	1	7	510
Kanada	0	0	0	0	0	0	0
Orta -Güney Amerika ve Karayipler	15	1	1	1	1	1	1
Asya	139	343	74	20	49	52	86
Yakın ve Orta Doğu Ülkeleri	73	62	6	6	18	6	5
<i>Körfez Ülkeleri</i>	5	30	6	4	15	6	5
<i>Diğer Yakın ve Orta Doğu Ülkeler</i>	68	32	0	2	3	0	0
Diğer Asya Ülkeleri	66	281	68	14	31	46	81
Diğer Ülkeler	0	0	0	0	0	0	0
Toplam	233	553	389	183	256	460	1.036

Geçici Veriler, Kaynak : T.C. Merkez Bankası

2021 Yılı Gelişmeleri

2021 yılında net doğrudan uluslararası yatırım girişi (fiili giriş), 5 milyar 825 milyon ABD Doları düzeyinde gerçekleşmiştir. (Tablo-4).

Uluslararası doğrudan yatırım girişleri sermaye kaleminde yer alan ‘Yatırım’ kalemi 2021 yılında toplam 3 milyar 110 milyon ABD Doları düzeyinde gerçekleşmiştir. (Tablo-4).

Tablo 4 : Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişi Bileşenleri - (2020 -2021)***(Milyon \$)**

	Ocak-Temmuz		%Değişim
	2020	2021	
Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişi (Net Yükümlülük Oluşumu)	3.972	5.825	46,7
Sermaye	2.556	3.016	18,0
<i>Yatırım</i>	3.702	3.110	-16,0
<i>Tasfiye</i>	1.146	94	-91,8
Diğer Sermaye (Net)**	-635	-96	84,9
Gayrimenkul (Net)	2.051	2.905	41,6

* Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişleri, T.C. Merkez Bankası tarafından “Net Yükümlülük Oluşumu” adı altında ifade edilmektedir.

** Uluslararası Sermayeli Firmaların Yabancı Ortaklarından Aldıkları Kredi

Geçici Veriler, Kaynak : T.C.Merkez Bankası

3 milyar 110 milyon ABD Dolarının 951 milyon ABD Doları imalat sanayi sektöründen, 806 milyon ABD Doları ise toptan ve perakende ticaret faaliyetlerinden gelmiştir (Tablo 5).

Tablo 5- Uluslararası Doğrudan Yatırım Sermaye Girişlerinin Sektörlere Göre Dağılımı (2020-2021)

Sektörler	(Milyon \$)	
	Ocak-Temmuz	
	2020	2021
Tarım, Avcılık , Ormancılık ve Balıkçılık	2	69
Madencilik ve Taşocakçılığı	105	36
İmalat Sanayii	575	951
<i>Gıda Ürünleri, İçecek ve Tütün İmalatı</i>	41	66
<i>Tekstil Ürünleri İmalatı</i>	23	18
<i>Kimyasal Madde ve Ürünlerin İmalatı</i>	253	94
<i>B.Y.S. Makine ve Teçhizat İmalatı</i>	9	57
<i>Elektrikli Optik Aletler İmalatı</i>	98	175
<i>Motorlu Kara Taşıtı , Römork ve Yarı-Römork İmalatı</i>	22	335
<i>Diğer İmalat</i>	129	206
Elektrik, Gaz ve Su	37	78
İnşaat	36	45
Toptan ve Perakende Ticaret,	259	806
Oteller ve Lokantalar	69	50
Ulaştırma, Haberleşme ve Depolama	164	115
Mali Aracı Kuruluşların Faaliyetleri	1.105	240
Gayrimenkul Kiralama ve İş Faaliyetleri	12	83
Sağlık İşleri ve Sosyal Hizmetler	58	37
Diğer Toplumsal, Sosyal ve Kişisel Hizmet Faaliyetleri	1.280	600
Toplam	3.702	3.110

Geçici Veriler, Kaynak : T.C.Merkez Bankası

3 milyar 110 milyon ABD Dolarının %48'i AB ülkeleri ve %25'i Asya ülkeleri kaynaklıdır (Tablo 6).

Tablo 6- Uluslararası Doğrudan Yatırım Sermaye Girişlerinin Ülkelere Göre Dağılımı (2020-2021)

Ülkeler	(Milyon \$)	
	Ocak-Temmuz	
	2020	2021
AB Ülkeleri	2.407	1.507
<i>Almanya</i>	206	111
<i>Avusturya</i>	20	57
<i>Fransa</i>	95	82
<i>Hollanda</i>	330	547
<i>İngiltere</i>	427	405
<i>İtalya</i>	963	32
<i>Diğer AB Ülkeleri</i>	366	273
Diğer Avrupa Ülkeleri (AB Hariç)	156	268
Afrika Ülkeleri	0	0
A.B.D.	739	551
Kanada	2	0
Orta -Güney Amerika ve Karayipler	7	21
Asya	391	763
Yakın ve Orta Doğu Ülkeleri	151	176
<i>Körfez Ülkeleri</i>	149	71
<i>Diğer Yakın ve Ortadoğu Ülkeleri</i>	2	105
Diğer Asya Ülkeleri	240	587
Diğer Ülkeler	0	0
Toplam	3.702	3.110

Geçici Veriler, Kaynak: T.C. Merkez Bankası

EK TABLOLAR

Tablo ek 1- Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişleri (Fiili Girişler)*

(Milyon \$)

			2016	2017	2018	2019	2020	Ocak-Temmuz	
								2020	2021
Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişi (Net Yükümlülük Oluşumu)			13.835	11.042	12.822	9.266	7.824	3.972	5.825
		Sermaye	6.958	5.532	6.229	5.509	4.285	2.556	3.016
		<i>Yatırım</i>	7.579	7.401	6.699	5.878	5.675	3.702	3.110
		<i>Tasfiye</i>	621	1.869	470	369	1.390	1.146	94
		<i>Diğer Sermaye (Net)**</i>	2.987	867	678	-1.222	-863	-635	-96
		Gayrimenkul (Net)	3.890	4.643	5.915	4.979	4.402	2.051	2.905

* Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişleri, T.C. Merkez Bankası tarafından “Net Yükümlülük Oluşumu” adı altında ifade edilmektedir.

** Uluslararası Sermayeli Firmaların Yabancı Ortaklarından Aldıkları Kredi

Geçici Veriler, Kaynak : T.C.Merkez Bankası

Tablo ek 2- Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişlerinin Sektörlere Göre Dağılımı

(Milyon \$)

Sektörler	2016	2017	2018	2019	2020	Ocak-Temmuz	
						2020	2021
Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık	38	29	34	23	19	2	69
Madencilik ve Taşocakçılığı	148	448	81	83	132	105	36
İmalat Sanayii	2.241	1.202	1.934	1.930	1.089	575	951
<i>Gıda Ürünleri, İçecek ve Tütün İmalatı</i>	707	198	456	226	80	41	66
<i>Tekstil Ürünleri İmalatı</i>	35	66	63	25	27	23	18
<i>Kimyasal Madde ve Ürünlerin İmalatı</i>	288	142	324	586	394	253	94
<i>B.Y.S. Makine ve Teçhizat İmalatı</i>	23	35	22	29	16	9	57
<i>Elektrikli Optik Aletler İmalatı</i>	242	157	156	215	125	98	175
<i>Motorlu Kara Taşıtı , Römork ve Yarı-Römork İmalatı</i>	59	38	176	175	45	22	335
<i>Diğer İmalat</i>	887	566	737	674	402	129	206
Elektrik, Gaz ve Su	731	372	691	90	52	37	78
İnşaat	293	626	215	452	89	36	45
Toptan ve Perakende Ticaret,	688	1.077	1.125	892	578	259	806
Oteller ve Lokantalar	250	82	271	117	109	69	50
Ulaştırma, Haberleşme ve Depolama Hizmetleri	635	1.333	629	274	525	164	115
Mali Aracı Kuruluşların Faaliyetleri	1.765	1.464	1.154	900	1.388	1.105	240
Gayrimenkul Kiralama ve İş Faaliyetleri	284	21	60	229	27	12	83
Sağlık İşleri ve Sosyal Hizmetler	274	65	103	98	85	58	37
Diğer Toplumsal, Sosyal ve Kişisel Hizmet Faaliyetleri	232	682	402	790	1.582	1.280	600
Toplam	7.579	7.401	6.699	5.878	5.675	3.702	3.110

Geçici Veriler, Kaynak: T.C. Merkez Bankası

Tablo ek 3- Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişlerinin Ülkelere Göre Dağılımı

(Milyon \$)

Ülke	2016	2017	2018	2019	2020	Ocak-Temmuz	
						2020	2021
AB Ülkeleri	3.827	4.809	3.925	3.322	3.502	2.407	1.507
Almanya	492	312	298	467	312	206	111
Avusturya	344	320	465	75	56	20	57
Fransa	90	107	313	158	162	95	82
Hollanda	1.016	1.727	855	1.169	595	330	547
İngiltere	974	328	445	874	498	427	405
İtalya	87	128	523	94	977	963	32
Diğer AB Ülkeleri	824	1.887	1.026	485	902	366	273
Diğer Avrupa Ülkeleri (AB Hariç)	1.072	118	401	292	244	156	268
Afrika Ülkeleri	0	63	24	31	18	0	0
A.B.D.	340	180	435	340	803	739	551
Kanada	71	38	0	6	3	2	0
Orta -Güney Amerika ve Karayipler	0	29	36	95	12	7	21
Asya	2.245	1.705	1.837	1.789	1.093	391	763
Yakın ve Orta Doğu Ülkeleri	1.358	1.260	982	1.328	694	151	176
Körfez Ülkeleri	540	252	457	686	501	149	71
Diğer Yakın ve Ortadoğu Ülkeleri	818	1.008	525	642	193	2	105
Diğer Asya Ülkeleri	887	445	855	461	399	240	587
Diğer Ülkeler	24	459	41	3	0	0	0
Toplam	7.579	7.401	6.699	5.878	5.675	3.702	3.110

Geçici Veriler, Kaynak: T.C. Merkez Bankası